

نکات قابل توصیه جهت کنترل عوارض حین تزریق آمفوتریسین

آمفوتریسین B یکی از داروهای ضد قارچ وسیع الطیف می‌باشد که به دلیل عوارض زیاد، استفاده از آن محدود به عفونت‌های قارچی تهدیدکننده ی حیات می‌باشد. این دارو به دو فرم Conventional و Liposomal در بازار دارویی ایران موجود می‌باشد. یکی از عوارض شایع این دارو واکنش‌های حین تزریق است که از زمان شروع انفوزیون تا چند ساعت بعد از آن ممکن است روی دهد. این عوارض به صورت تب، لرز شدید، کاهش فشارخون، بی‌اشتهایی، درد قفسه سینه، فلاشینگ، تهوع و استفراغ، سردرد و تاکی‌کاردی ظهور پیدا می‌کند. این تظاهرات به طور معمول در دوزهای ابتدایی بیشتر دیده می‌شود و به مرور طی دوزهای نسبت به آن تحمل ایجاد می‌شود. برای کاهش این واکنش‌ها می‌بایست انفوزیون را در فرم دئوکسی‌کلات طی ۴ تا ۶ ساعت و در فرم لیپوزومال، دارو را طی ۲ ساعت انفوزیون کرد.

دوز معمول	مدت زمان انفوزیون	شکل دارویی	
0.5-1 mg/kg	۴ تا ۶ ساعت	ویال ۵۰ میلی‌گرم	آمفوتریسین بی دئوکسی‌کلات
3-5 mg/kg	۲ ساعت	ویال ۵۰ میلی‌گرم	آمفوتریسین بی لیپوزومال

در کسانی که علی‌رغم انفوزیون آهسته در تزریق‌های قبل، سابقه ی بروز واکنش‌های حین تزریق را داشته‌اند، توصیه می‌شود، premedication انجام شود. بدین صورت که نیم تا یک ساعت قبل از زمان انفوزیون دارو، طبق جدول زیر دارو دریافت کنند.

premedication در بیماران دریافت‌کننده ی آمفوتریسین	
10-15 mg/kg, Max 1000 mg orally	مرحله اول: استامینوفن
25 to 50 mg (10-20 ml of elixir or 1-2 of Tablet orally)	در صورت عدم پاسخ: دیفن‌هیدرامین اضافه شود
50-100 mg IV	در صورت عدم پاسخ: هیدروکورتیزون اضافه شود

چنانچه با وجود رعایت نکات فوق بیمار لرز داشته باشد، می توان پتدین را به میزان (0.2-0.5 mg/kg) تجویز کرد. خاطرنشان می شود، عوارض حین تزریق این دارو به شکل لرز، ممکن است با تشنج اشتباه گرفته شود. طبق مراجع، عارضه ی تشنج با هر دو فرم liposomal و conventional (deoxycholate) این دارو به صورت نادر گزارش شده است. در مونوگراف آمفوتریسین بی در uptodate عارضه ی تشنج برای فرم لیپوزومال ۲-۱۰٪ گزارش شده است که این گزارشات برای فرم conventional بسیار محدودتر بوده است. با توجه به احتمال بالای وقوع لرز با این دارو برای اثبات بروز تشنج لازم است بررسی های لازم توسط متخصصین مربوطه انجام شود. لطفا در صورت مشاهده عوارض به بخش مراقبت های دارویی اطلاع رسانی شود.

